

УНІВЕРСИТЕТ "КРОК"

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

Андрій КУЧКО

24 березня 2025 р.

ПРОГРАМА

фахового випробування

для вступу на навчання за спеціальністю «Туризм і рекреація»

для здобуття ступеня бакалавра на основі НРК6, НРК7

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри туризму

(протокол №8 від «21» березня 2025 р.)

Завідувач кафедри Людмила МЕЛЬКО

Київ, 2025

ВСТУП

Прийом вступників для здобуття ступеня **бакалавра на основі НРК6, НРК7** (здобутого ступеня вищої освіти, або такого, що здобувається) на спеціальність «Туризм і рекреація» на 2 курс проводиться за результатами фахового вступного випробування з дисциплін: **«Основи туризмознавства», «Організація туристичної діяльності».**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. ТУРИЗМ В УКРАЇНІ

Питання періодизації історії світового туризму та історичні передумови його виникнення. Подорожі в Стародавньому світі та Середньовічній Європі. Визначні мандрівники минулого та епоха великих відкриттів. Соціально-економічні передумови сучасного етапу розвитку туризму. Перші організовані туристичні подорожі в світі. Історія виникнення туристично-екскурсійної справи.

Характеристика розвитку туризму в світі на сучасному етапі. Сучасний стан та перспективи розвитку туризму в Україні. Показники, які характеризують стан туристичного ринку, кількість туристів та екскурсантів за регіонами, районами, містами та курортами.

Організаційно-правовий механізм регулювання туристичної діяльності. Туристичне законодавство. Закон України «Про туризм»: положення, статті, регулювання.

Соціальний механізм регулювання. Соціальне значення туризму. Соціальні пільги та туризм. Досвід міжнародних країн у формуванні туристичних пакетів та програм для різних соціальних груп.

Економічний механізм регулювання. Економічне значення туризму та його внесок в державний, місцевий бюджет. Податкові державні та місцеві пільги щодо розбудови туристичної інфраструктури.

Екологічний механізм регулювання. Екологічний туризм та геологістика природних ресурсів країни.

Транскордонне співробітництво та стимулювання міжнародних обмінів в прикордонних зонах (коридорах).

Структура управління туристичною сферою в Україні. Завдання та функції органів виконавчої влади в туризмі. Документи, які регулюють діяльність виконавчих органів в галузі туризму.

Установи та організації управління туризмом в Україні. Їх основні функції та завдання. Недержавні громадські організації та їх місце в регулюванні та розвитку туристичної сфери.

Державні, національні програми розвитку основних туристичних дестинацій. Законодавчі та підзаконні акти розвитку окремих туристичних дестинацій.

Державні програми розвитку туризму. Програми розвитку окремих видів туризму. Місцеві та регіональні туристичні програми та концепції.

Ліцензування в туризмі. Види туристичної діяльності, що підлягає ліцензуванню. Ліцензійні умови та правила їх виконання. Вимоги до матеріально-технічної бази, кадрового складу та інші умови забезпечення ліцензійних умов.

Сертифікація та стандартизація сфери складових індустрії туризму (за видами туристичних підприємств, за складовими туристичної сфери).

Порядок надання туристичних послуг. Регіональні та місцеві правила та інструкції.

Тема 2. КЛАСИФІКАЦІЯ ВИДІВ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Класифікація туризму за різними ознаками класифікації: за спрямованістю туристичних потоків; за охопленням території; за терміном подорожі; за сезонністю; за ступенем організованості; за демографічним та соціальним складом учасників подорожі; за формою організації подорожі та обслуговування; за засобом пересування; за метою подорожі. Значення туризму за видами.

Класифікація туризму за формами: групові та індивідуальні подорожі.

Класифікація маршрутів та турів за територіальною ознакою, за вибором засобів пересування, за сезонністю, за тривалістю, за змістом програм, за складом учасників подорожі, за формою організації подорожі, за побудовою траси маршруту.

Класифікація туристичного обслуговування.

Класифікація туристичних підприємств. Види підприємств – туроператорів та турагентів.

Типи туристів та ознаки їх класифікації.

Тема 3. ТУРИСТИЧНИЙ ПРОДУКТ ТА ЙОГО СКЛАДОВІ

Туристичний продукт та його складові: туристичні послуги, туристичні товари, антропологічні умови та ресурси. Специфічні особливості туристичного продукту як товару.

Вибір географії подорожей туристичним підприємством (фірмою). Принципи туристичного районування. Основні таксономічні одиниці: тур центр, тур комплекс, курорт. Туристичні ресурси та інфраструктура найпопулярніших курортів світу та України. Туристична освоєність території України. Основні туристичні регіони та райони України. Розвиненість туристичної інфраструктури впродовж транспортних коридорів.

Характеристика асортименту послуг туристичної фірми.

Планування туристичних подорожей. Технологічний процес підготовки, реалізації та проведення туру.

Активізація туристів та засоби залучення туристів. Культура обслуговування та основні правила прийому клієнтів.

Організація туристичного обслуговування різних типів споживачів.

Особливості формування психологічного комфорту при здійсненні групових подорожей. Завдання та обов'язки керівника туристичної групи.

Тема 4. ПОРЯДОК СТВОРЕННЯ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ

Законодавчі та нормативні умови провадження господарської діяльності з організації іноземного, внутрішнього, зарубіжного туризму, екскурсійної діяльності.

Етапи створення туристичного підприємства та запровадження підприємницької діяльності з надання туристичних послуг.

Особливості функціонування туристичних підприємств в Україні різних форм власності та організаційно-правових форм господарювання. Основні умови започаткування та роботи туристичної фірми.

Ліцензування та сертифікація туристичних послуг в Україні.

Матеріальна база, кадрове забезпечення туристичної фірми.

Обладнання та оформлення офісу туристичної фірми. Організація роботи front-, back-офісів та call-центру туроператорів.

Туроперейтинг. Агентський бізнес та формування агентської мережі. Агентський бізнес в туризмі. Види та форми агентської роботи.

Організація агентського бізнесу з продажу квитків на авіа-, залізничні та автотранспортні перевезення.

Тема 5. РЕКЛАМА В ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ

Поняття і напрямки рекламної діяльності туристичного підприємства. Особливості реклами в туризмі. Види туристичної реклами. Рекламна кампанія. Планування рекламної діяльності туристичного підприємства.

Основні цілі рекламної кампанії для закладів туризму. Етапи планування рекламної кампанії.

Реклама у пресі. Радіореклама. Телевізійна реклама. Аудіовізуальна реклама. Друкована реклама. Пряма поштова реклама. Зовнішня реклама. Реклама на транспорті. Рекламні сувеніри. Допоміжні рекламні засоби. Internet-реклама.

Формування іміджу туристичного підприємства. Фірмовий стиль туристичного підприємства. Товарний знак. Оформлення офісу. Організація прийому відвідувачів.

Тема 6. БЕЗПЕКА ТУРИЗМУ ТА СТРАХУВАННЯ

Види страхування в туризмі. Обов'язкові види страхування.

Правила і порядок страхування туристів та їх майна та порядок виплати страхових сум.

Порядок відшкодування страхових сум на медичне лікування. Дії застрахованого в разі настання страхового випадку.

Нормативно-правові акти щодо забезпечення безпеки туристичних подорожей. «Фактори ризику» в туризмі та основні заходи щодо нівелювання їх наслідків. Правила та норми, що регулюють питання безпеки туристичних подорожей в Україні. Перелік нормативно-правових актів, що забезпечують безпеку туристичних подорожей (міжнародних та українських).

Правила поведінки на транспорті. Основні умови забезпечення безпеки на транспорті.

Правила поведінки туристів в разі надзвичайних ситуацій (тероризм, бандитизм та інші кримінальні дії).

Правила поведінки туристів в разі виникнення травмо небезпеки, шкідливого впливу довкілля, пожежонебезпеки, випромінювання, підвищеної запиленості і загазованості повітря, впливу хімічних факторів тощо.

Правила поведінки туристів в разі специфічних факторів ризику (природні та техногенні катастрофи, поганий стан об'єктів матеріально-технічного забезпечення, недостатня підготовка інструкторського персоналу, недостатня підготовка самих туристів, брак інформації тощо).

Обов'язки туристів щодо дотримання правил поведінки в країні (місці) перебування) та формування сприятливого психологічного клімату в групі.

Обов'язки рецептивної туристичної фірми щодо надання допомоги в разі настання форс-мажорних обставин.

Основні положення міжнародних документів з питань безпеки туристичних подорожей.

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Основні етапи створення туристичного продукту.
2. Охарактеризуйте асортиментну політику турпідприємства.
3. Охарактеризуйте види бізнес-планів.
4. Охарактеризуйте види виробничих туристичних підприємств.
5. Охарактеризуйте види планів в залежності від тривалості планового періоду.
6. Охарактеризуйте види рекламно-інформаційних засобів.
7. Охарактеризуйте види туризму за сезонністю.
8. Охарактеризуйте види туризму за способом оплати подорожі.
9. Охарактеризуйте види туризму за спрямуванням турпотоків.
10. Охарактеризуйте види туризму за ступенем організації.
11. Охарактеризуйте види туризму за формами.
12. Охарактеризуйте види туроператорів.
13. Охарактеризуйте види турпідприємств в залежності від національної приналежності та спеціалізації.
14. Охарактеризуйте внутрішнє середовище підприємства та чинники впливу на його діяльність.
15. Охарактеризуйте договірні стосунки в туризмі.
16. Охарактеризуйте етапи створення туристичного підприємства.
17. Охарактеризуйте заклади самодіяльного туризму.
18. Охарактеризуйте зовнішнє середовище підприємства та чинники впливу на його діяльність.
19. Охарактеризуйте історію та передумови розвитку туризму.
20. Охарактеризуйте класифікацію туризму.
21. Охарактеризуйте класифікацію туризму за метою подорожі.
22. Охарактеризуйте матеріальну базу та кадри підприємств сфери туризму.
23. Охарактеризуйте міжнародні організації, які координують туристичну діяльність.
24. Охарактеризуйте організаційні форми туристичного підприємства.

25. Охарактеризуйте особливості організації роботи туристичного підприємства.
26. Охарактеризуйте підприємства харчування в туризмі.
27. Охарактеризуйте підприємства, які надають послуги по розміщенню.
28. Охарактеризуйте поняття, структуру та складові туристичного продукту.
29. Охарактеризуйте правила створення програм перебування туристів.
30. Охарактеризуйте процес ліцензування туристичної діяльності.
31. Охарактеризуйте процес сертифікації послуг в туризмі.
32. Охарактеризуйте процес управління туристичними підприємствами.
33. Охарактеризуйте роботу представника турфірми за кордоном.
34. Охарактеризуйте систему класифікації туризму.
35. Охарактеризуйте сутність понять "туристична організація" та «туристична фірма», їх види.
36. Охарактеризуйте типи туристичних підприємств
37. Охарактеризуйте умови розвитку світового туризму.
38. Охарактеризуйте учасників туристичного ринку.
39. Охарактеризуйте функції турагентів.
40. Охарактеризуйте функції туроператорів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії визначають загальні підходи до визначення рівня навчальних досягнень вступників і встановлюють відповідність між вимогами до знань і умінь вступників та показником оцінки в балах.

Критерії реалізуються в нормах чотирьох рівнів досягнень: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Проміжок за накопичувальною шкалою Університету	Оцінка за чотирибальною національною шкалою
90 та вище	Відмінно
70–89	Добре
50–69	Задовільно
1–49	Незадовільно

Відмінно – знання вступника є глибокими, міцними, системними, вступник вміє застосовувати знання для виконання завдань, вміє самостійно оцінювати різноманітні ситуації, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Добре – вступник знає істотні ознаки понять, явищ, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь правильна, логічна, обґрунтована, хоча у ній бракує власних суджень.

Задовільно – вступник відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними знаннями з дисципліни. Визначення понять надає з помилками й неточностями.

Незадовільно – відповідь фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

При оцінюванні відповіді на вступному випробуванні враховуються:

- правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх;
- самостійність суджень.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Алієва-Барановська В.М., Дахно І.І. Міжнародний туризм: навчальний посібник-довідник. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 344 с.
2. Джинджоян В.В., Горожанкіна Н.А., Бойко З.В. Основи туризмознавства: навчальний посібник. Київ: Видавець ФОП Піча Ю.В., 2022. 246 с.
3. Лиман С.І., Парфіненко А.Ю., Посохов І.С. Історія туризму: навчальний посібник для студентів спеціальності «Туризм». Суми: Університетська книга, 2019. 372 с.
4. Мальська М.П., Бордун О.Ю., Антонюк Н.В. Медичний і оздоровчий туризм (міжнародні та національні аспекти): навчальний посібник. К.: Каравела, 2022. 234 с.
5. Мальська М.П., Філь М.І., Пандяк І.Г. Гастрономічний туризм: навчальний посібник. К.: Каравела, 2021. 304 с.
6. Пестушко В.Ю. Туризм. Вступ до фаху: навчальний посібник. К.: НАУ, 2015. 276 с.
7. Устименко Л.М. Основи туризмознавства: навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Альтерпрес, 2011. 345 с. (Бібліотека професійного менеджера).
8. Устименко Л.М., Булгакова Н.В. Основи туризмознавства: практикум. К.: Видавництво Ліра-К, 2018. 80 с.
9. Фестивальний туризм: теорія та практика: навчальний посібник/ М. П. Мальська [та ін.]. Київ: Видавець ФОП Піча Ю.В., 2022. 232 с.

Допоміжна

10. Любіцева О.О., Бабарицька В.К. Туризмознавство: Вступ до фаху: підручник. К. Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет». 2008. 335 с.
11. Михайліченко Г.І. Основи туризмознавства: опорний конспект лекцій. Навчально-методичне видання. К. КНТЕУ. 2011. 76 с.

12. Туризмолія (теорія туризму). Навчальний посібник зі спецкурсу. Авторі-укладачі спецкурсу: "Туризмолія (теорія туризму)" та відповідальні редактори: Пазенок В. С., Федорченко В. К., Кручек О. А., Мініч І. М. К.: КУТЕП. 2010. 70 с.

13. Чорненька Н. Організація туристичної індустрії: навчальний посібник. 3-тє вид., доп. і перероб. К. Атіка. 2009. 392 с.

Інформаційні ресурси

14. Верховна рада України. Офіційний веб-портал. URL: <https://www.rada.gov.ua/>

15. Державне агентство розвитку туризму Офіційний сайт. URL: www.tourism.gov.ua

16. Travel to Ukraine - The Official Travel Website and Guide for Ukraine: URL: <http://www.traveltoukraine.org/>

17. World Tourism Organization UNWTO. URL: <https://www.unwto.org/>